

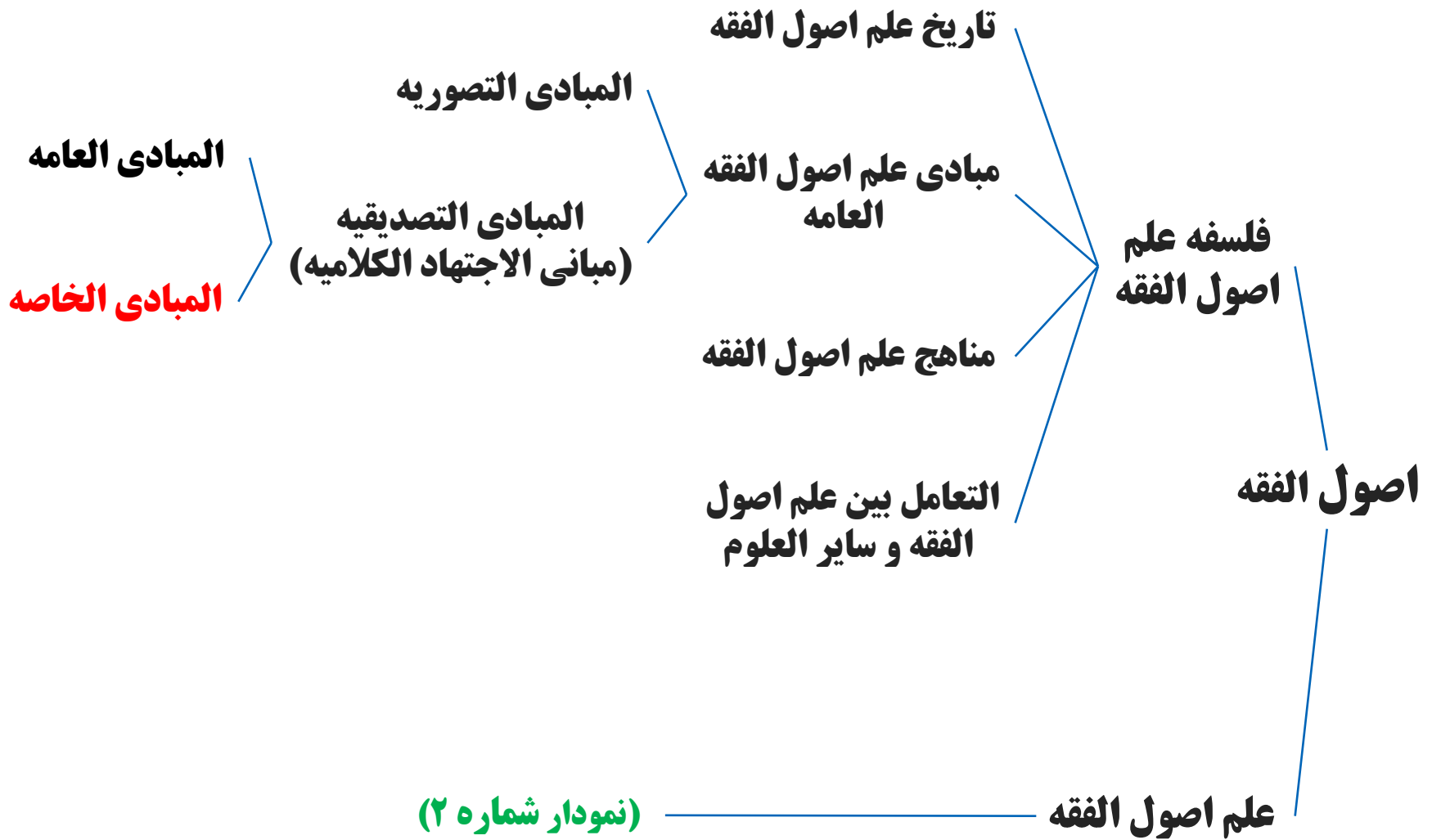
علم أصول الفقه

۳۲

۹۰-۱۰-۴ مبادئ مختص تصديقي

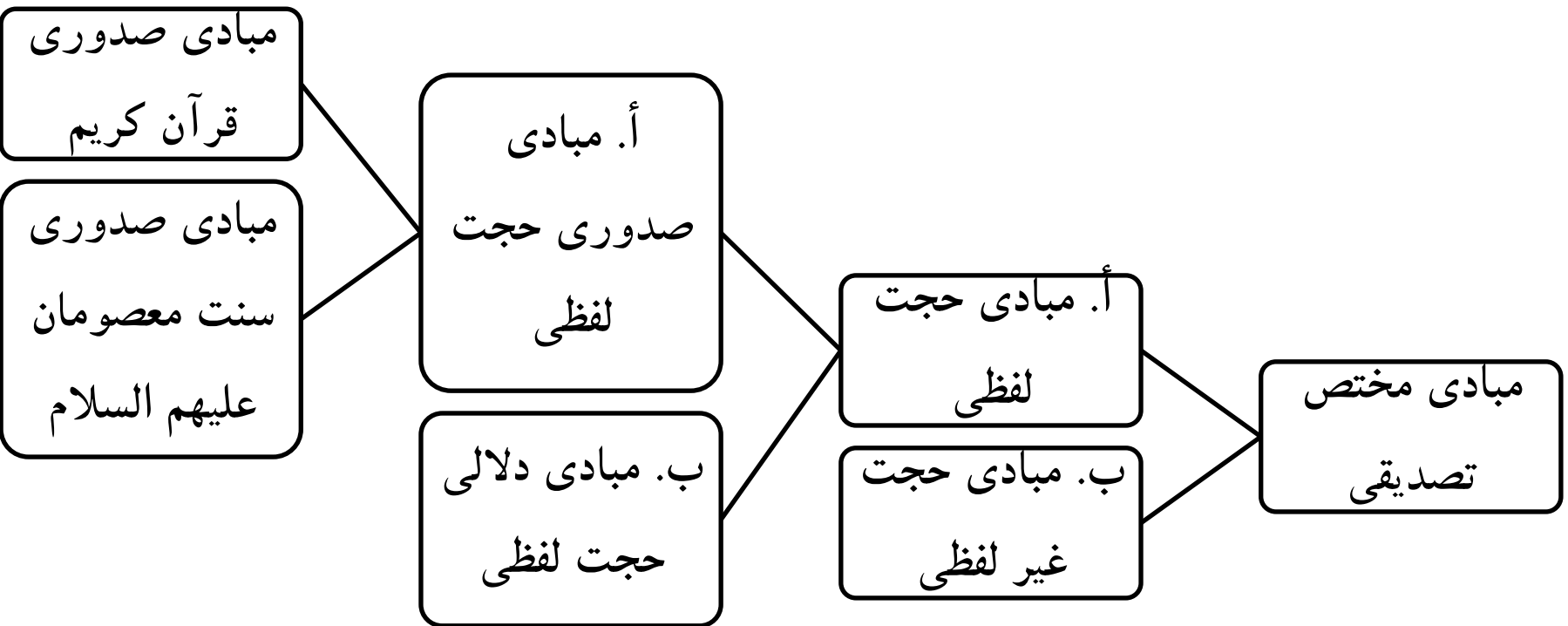
دراسات الاستاذ:
مهدي الهادي الطهراني

(نمودار شماره ۱)

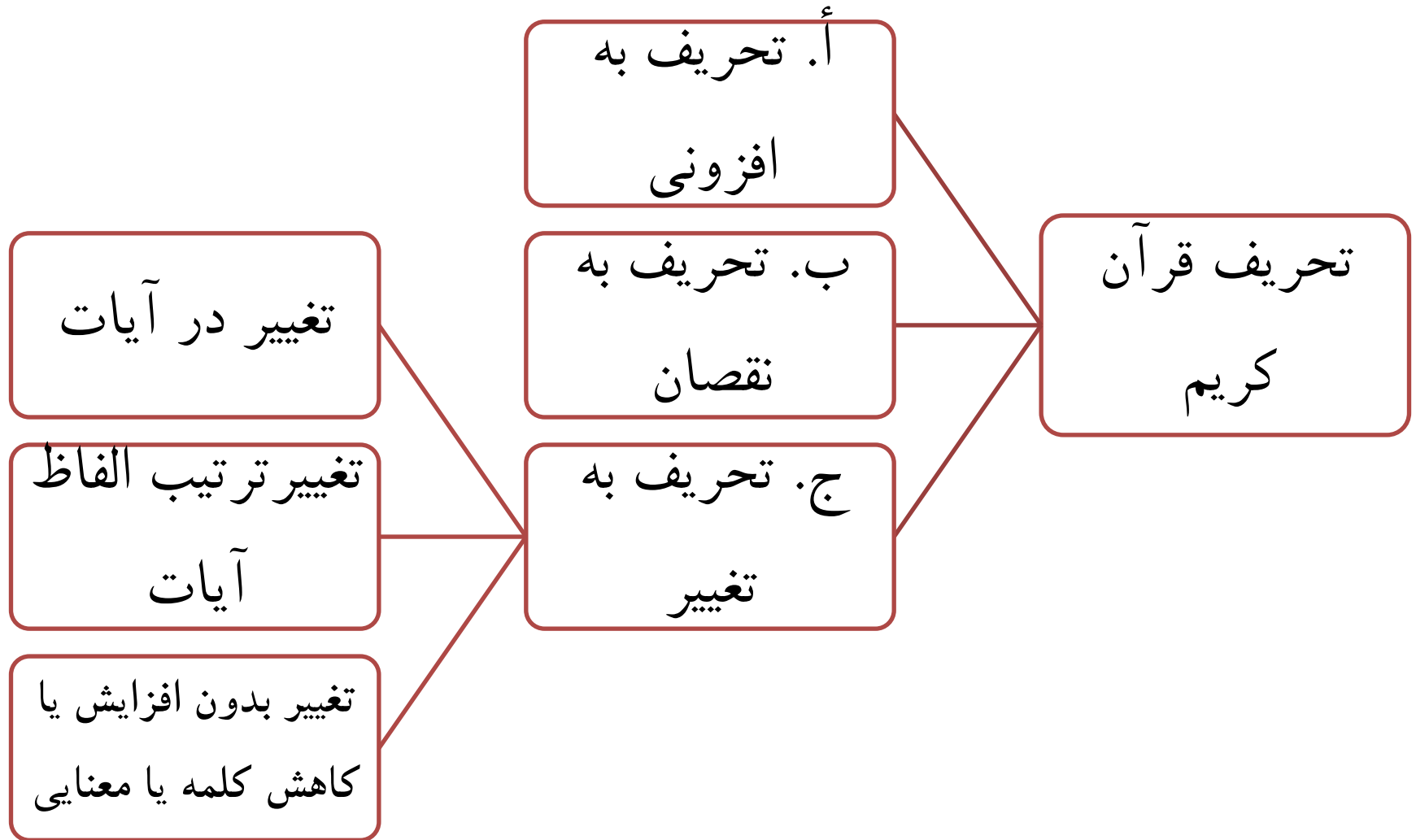

(نمودار شماره ۲)

علم أصول الفقه

اشکال مختلف تحریف در قرآن

دلایل عدم تحریف قرآن

أ. آیات قرآن

ب. روایات

ج. تواتر قرآن

د. اعجاز قرآن

ه. اجماع

و. دلیل عقلی

دلایل عدم
تحریف قرآن

دلایل عدم تحریف قرآن

۱. روایات عرضه به قرآن

۲. روایات ثقلین

۳. روایات دال بر آثار یا ثواب خاص
قرائت سوره‌های قرآن:

۴. روایات دال بر فضیلت انس با قرآن و
قرائت آن

ب. روایات
مصونیت قرآن از
تحریف

دلایل عدم تحریف قرآن

- اینک بعد از این که تک تک گروه‌های چهارگانه را مورد بررسی قرار دادیم، باید به نکته‌ای که در مورد کل این روایات وجود دارد و تقریباً مورد توجه قرار نگرفته است، اشاره نماییم:

دلایل عدم تحریف قرآن

- از مجموع روایات، مطلب دیگری را که فراتر از مطالب گذشته است، می‌توانیم استفاده کنیم. آن مطلب این است که در نظر ائمه علیهم السلام قرآن تحریف نشده بود و به بیان دقیق‌تر، این روایات به ظاهر مختلف، همگی در این معنا که قرآن از تحریف مصون است، تواتر معنایی دارند.

دلایل عدم تحریف قرآن

- یعنی اگرچه وقتی به خود روایات مراجعه می‌کنیم، آنها را روایات آحاد می‌یابیم که از حیث اعتبار سندی نیازمند بررسی هستند، اما وقتی به مجموع روایات نگاه می‌کنیم، به تلقی اهل بیت علیهم السلام در مورد قرآن و مصونیت آن از تحریف پی می‌بریم.

دلایل عدم تحریف قرآن

- از آن سو، وقتی به روایاتی که مستمسک اخباری‌ها است مراجعه می‌کنیم، در می‌یابیم که:

دلایل عدم تحریف قرآن

- اولاً: تعداد این روایات بسیار اندک است.
- ثانیاً: بخشی از آنها قابل تأویل است، یعنی معنای روایات این نبوده که در قرآن دخل و تصرفی شده است.
- ثالثاً: برخی از آنها که دلالت بر تحریف دارند، اضافه بر این که سنداً مخدوش هستند، به لحاظ دلالت نیز بسیار بسیار غیر معقولند.

دلایل عدم تحریف قرآن

- نمونه‌های زیر که قبلاً هم به آنها اشاره کرده‌ایم، گواه بر این مطلب است:

دلایل عدم تحریف قرآن

- در روایاتی که مربوط به **مصحف علی** علیه السلام است و اخباری‌ها به آن تمسک کرده‌اند، چندین تفسیر وجود دارد که حاصل همه آنها این است که مصحف علی یک تفسیر بوده است که حضرت ناسخ و منسوخ، محکم و متشابه، عام و خاص یا قرائت صحیح و یا... را در مصحف خویش ذکر کرده ولی کسی به آن اعتنا نکرده است.

تحريف در بين مدعيان آن

- و يجب أن يقرأ بالمتواتر من الآيات و هو ما تضمنه **مصحف علي** عليه السلام؛ لأن أكثر الصحابة اتفقوا عليه، و حرق عثمان ما عداه، فلا يجوز أن يقرأ بمصحف ابن مسعود، و لا أبيّ، و لا غيرهما، و عن أحمد رواية بالجواز إذا اتصلت به الرواية «٥»، و هو غلط لأن غير المتواتر ليس بقرآن.

دلایل عدم تحریف قرآن

- ۵۰- یر، [بصائر الدرجات] مُحَمَّدُ بْنُ عِيسَى عَنْ الْأَهْوَازِيِّ عَنْ فَضَّالَةَ عَنْ قَاسِمِ بْنِ بُرَيْدٍ عَنْ مُحَمَّدٍ عَنْ أَحَدِهِمَا عَ قَالَ إِنَّ عِنْدَنَا صَحِيفَةً مِنْ كِتَابِ عَلِيِّ عَ أَوْ مُصْحَفِ عَلِيِّ عَ طُولُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعاً فَحَنُّ نَتَّبَعُ مَا فِيهَا فَلَا نَعُدُّوَهَا

دلائل عدم تحريف قرآن

- ٣١- كنز، [كنز جامع الفوائد و تأويل الآيات الظاهرة] مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ رَحِمَهُ اللَّهُ بِإِسْنَادِهِ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الطَّيَّارِ عَنْ أَبِي الْخَطَّابِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع أَنَّهُ قَالَ وَاللَّهِ مَا كُنِيَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ حَتَّى قَالَ يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا وَإِنَّمَا هِيَ فِي مُصْحَفٍ عَلَيَّ ع يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذِ الثَّانِيَ خَلِيلًا وَسَيَظْهَرُ يَوْمًا

- يَا وَيْلَتَا لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا (الفرقان، ٢٨)

دلائل عدم تحريف قرآن

- ٢٣ - مُحَمَّدُ بْنُ يُحْيَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي هَاشِمٍ عَنْ سَالِمِ بْنِ سَلَمَةَ قَالَ: قَرَأَ رَجُلٌ عَلَيَّ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَ وَأَنَا أُسْتَمِعُ حُرُوفًا مِنَ الْقُرْآنِ لَيْسَ عَلَيَّ مَا يَقْرَاهَا النَّاسُ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَ كَفَّ عَنِ هَذِهِ الْقِرَاءَةِ أَقْرَأَ كَمَا يَقْرَأُ النَّاسُ حَتَّى يَقُومَ الْقَائِمُ عَ فَإِذَا قَامَ الْقَائِمُ عَ قَرَأَ كِتَابَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيَّ حِدَّهُ وَ أَخْرَجَ الْمُصْحَفَ الَّذِي كَتَبَهُ عَلَيَّ عَ وَقَالَ أَخْرَجَهُ عَلَيَّ عَ إِلَى النَّاسِ حِينَ فَرَّغَ مِنْهُ وَ كَتَبَهُ فَقَالَ لَهُمْ هَذَا كِتَابُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ كَمَا أَنْزَلَهُ اللَّهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ صٍ وَ قَدْ جَمَعْتُهُ مِنَ اللَّوْحَيْنِ فَقَالُوا هُوَ ذَا عِنْدَنَا مُصْحَفٌ جَامِعٌ فِيهِ الْقُرْآنُ لَنَا حَاجَةٌ لَنَا فِيهِ فَقَالَ أَمَا وَاللَّهِ مَا تَرَوْنَهُ بَعْدَ يَوْمِكُمْ هَذَا أَبَدًا إِنَّمَا كَانَ عَلَيَّ أَنْ أَخْبِرَكُمْ حِينَ جَمَعْتُهُ لِتَقْرَءُوهُ.

دلایل عدم تحریف قرآن

- معنای این روایات بر خلاف گمان اخباری‌ها این نیست که آنچه حضرت برای تفسیر و توضیح آیات بیان نموده‌اند، جزو قرآن است. همان طور که قبلاً گفتیم نه تنها این مطالب، بلکه سخنان خود پیامبر صلی الله علیه و آله نیز از حوزهی قرآن جداگانه نگه داشته می‌شد و حتی روایات قدسی هم جزو قرآن به حساب نمی‌آمد.

دلایل عدم تحریف قرآن

- به بیان دیگر هر آنچه را که حضرت رسول صلی الله علیه و آله و یا دیگر معصومان علیهم السلام نقل کرده‌اند، همگی مستند به علم الهی و یقیناً مطابق با واقع است؛ اما هیچ یک از آنها جزو قرآن شمرده نمی‌شود.